

po onih v pravilih za oskrbnitvo natančneje določenih pogojih ravnati.

§. 13. (*Določba o izpustu.*) V obojnih primerljajih (§. 11. in 12.) določi izpust prisiljenca iz posilne delalnice c. kr. deželna vlada; o tej določbi ni nobena pritožba dopuščena.

§. 14. Noben prisiljenec ne sme v delalnici manje nego šest mesecev, in nepretekoma tudi več ne, nego dve leti, s privoljenjem c. k. deželne vlade pa tudi tri leta zaprt biti.

§. 15. (*Inostranski ali tuji prisiljenci.*) Inostranski ali tuji prisiljenci, ki se v kranjsko deželno delalnico oddajo, obravnujejo se po ravno tem hišnem redu in po teh pravilih, ki obstojé za kranjsko deželno delalnico, in le oziroma na izpust so dovoljene one premembe, ki jih deželni odbor z deželnimi oblastnijami dotične kronovine zloži.

§. 16. (*Hišna komisija.*) Hišna komisija pregleda vsaki mesec posilno delalnico.

Komisija obstoji iz dotičnega sporočevalca c. kr. deželne vlade, ki je ob enem tudi predsednik in voditelj te komisije, nadalje iz oskrbovalnih uradnikov, domačega duhovnika in domačega zdravnika.

§. 17. (*Področje.*) Hišna komisija sprejema prošnje in pritožbe prisiljencev, ter je rešuje na podlagi obstoječih predpisov po večini glasov.

§. 18. Ona ima nadalje tudi prisiljenca, ki se imajo izpustiti, po večini glasov razvrstiti po določbah c. kr. ministerskega razpisa od 15. junija 1860. leta, št. 18795/1773.

§. 19. Sklepe hišne komisije izvršuje oskrbnitvo.

Slovensko lepoznanstvo.

Iz zbirke za naše rojake vojake.

2.

Vojakovo slovó.

Jaz danes zadnjič še
Sem morda tú pri vas,
Novíce so prišle:
Da cesar hoče nas.
Sovražnik ljuti mu pretí
In stiska ga od vseh strani;
Zató on kliče sine
V obrambo domovine.

Kdor mlad je in pa jak,
Zdaj mora iti v boj,
Iz boja pa junak
Prinese venec svoj!
Zatoraj, starši, naj grenké
Se posušijo vam solzé;
Naj zgine žalost tvoja,
Sestrica draga moja!

Če Bog nam srečo dá,
Vkrotili bomo mí
Druhál sovražnika,
Ki ljubi mir kalí;
Potem pa pride srečni čas,
Da vrnem se v domačo vas,
Kjer zopet mi cvetelo
Življenje bo veselo.

Ak pa na vojski bom
Življenje svoje dal
Za prostost in za dom,
Naj vam ne bode žal!

Jaz spolnil sveto sem dolžnost

In skazal svojo sem jakóst:

Za Avstrije rešenje

Sem svoje dal življenje.

Jos. Cimperman.

Zabavno berilo.

Črtice o Pavliha-Zvonovcih.

Rodoljubni „Zvon“ od pol do pol meseca otožneje poje balade o nesrečni osodi resnice, vednosti, omike, poštenosti in drugih čednosti med surovimi Slovenci; človeku, ki te žalostne glasove sliši, se kar srce topí britkosti in tuge.

Nate nekoliko izpodbudivnih vrstic, kako „Zvonovi“ očetje in sinovi te nebeške device iskreno ljubijo in pobožno spoštujejo; morda njihov lep izgled vendar kakega lenega Slovenca ogreje.

Bilo je okoli polovice marca meseca t. l., ko pride „rodoljubni resnicoljub“ Pavliha-Zvonove baže k večerji v gostilno „Zlamal“, sede k mizi, pri kateri sem sam sedel, ter se začne z mano razgovarjati. Razgovori so se potem ponavljali večer za večerom o raznih predmetih, posebno pa o avstrijskih političnih razmerah. Iz poslednjih je bilo razvidno, da s Čehi „rodoljub“ ni celó nič zadovoljen, ker se ne udajo političnemu liberalizmu, kakoršnega Giskrovci hočejo. — Jaz menim, da mora biti Slovan politično pokvarjen, kateri se v tem z „rodoljubom“ ne strinja, kajti kdor moža pozná, mora biti „moralčno prepričan“, da on boljé vé, kakor tistih pet ali šest milijonov Čehov, kaj je pravo: ali to, kar zahtevajo Čehi, ali ono, kar ponuja Giskra. Giskra mu je bil edini mogoč osrečitelj avstrijskih narodov. V svetem ognju za-nj plameč je vprašal, da „naj se mu imenuje le en mož, ki bi bil sposoben Giskro nadomestiti“. Odgovoril si je naglo sam: „Er ist der einzige österreichische Staatsmann von einigem Gewicht in pravi demokrat“. — V tem ima „resnicoljub“ tudi prav. Avstrija res nima okrižčenega ekscelenc-demokrata razun Giskre.

„Bleiweisa mora „rodoljubni resnicoljub“ v dunajskih krogih desavjerati, kajti narod ni tak, kakoršni so prvaki“. — Ako človek pomisli, da se vdeležujejo volitev samo „še preotročji“, in da obiskujejo tabore samo „politično uže pokvarjeni“ Slovenci, da tedaj tisto soglasno potrjevanje dr. Bleiweisovega političnega programa, naj se ponavlja kolikorkrat hoče, nima nikakoršne veljave, — se mora priznati, da „resnicoljubni rodoljub“ prav modro ravná po „dunajskih krogih“ in da zasluži njegovo desavjeranje tim več vere, ker uže kakih petnajst let ni imel priložnosti se med narodom slovenskim „kvariti“ — tak mož je gotovo še popolnoma nepokvarjen.

Ko se je bil Giskra iz ministerskega stola uže izdrsnil, se je „rodoljub“ v pravem pomenu besede tresel ter zdihoval: „Česki fevdalizem in ultramontanizem se bo začel šopiriti, in gorjé nam (Giskra-liberalcem)“. — Tú ima mož uže spet prav, kajti, kdor je kedaj v zgodovino pogledal, vé, da so českega ultramontana Husa in fevdalca Žižko in Prokopa ravno komaj bili ukrotili liberalni nemški bajonetje; Čehi pa še dandanes po Žižka-Husovem duhu cikajo.

Kakih štirinajst večerov zaporedoma me je „resnicoljub“ uril v takih resnicah, in, kakor vsak vidi, navadil sem se jih prav dobro. Potem, menda mislé, da je treba spet kje kakega učenca za cislajtansko-liberalno resnicoljubnost vjeti, se je preselil spet v drugo gostilno, pa dolgo še popraševal, „zakaj me ni